

Korenmolen “de Ruiter”

Jaarverslag 2022

Molenvrienden

Dit was het jaar van het Gilde voor Molenaars. Er is besloten de tekst “vrijwillige” uit de naam te laten. Na 50 jaar vond het Gilde dat nu de tijd rijp was om deze wijziging door te voeren. Het 50 jarige bestaan van het Gilde is door elke provincie gevierd met een eigen thema. De provincie Utrecht had in maart de aftrap en had als thema “Zij is Molenaar”. Door de Utrechtse vrouwelijke molenaars is hier inhoud aan geven, door portretfilms te maken, waarin een aantal de vrouwelijke molenaars, het molenaarschap belichten met de boodschap dat dit ambacht ook zeer geschikt is voor vrouwen. De film is o.a. door RTV Utrecht uitgezonden. Zie ook www.zijismolenaar.nl

Tenslotte was het vroeger ook, dat zowel de man als de vrouw op de molen actief was. Als de man elders was, moest de vrouw de molen in de gaten houden en met de molen kunnen werken.

QR-code Karen

Ten tweede was er een fietstocht uitgezet langs molens waar o.a. de molenaar een vrouw was. Als men bij een molen was, kon men via de QR-code op een plaatje aan de gevel van de molen, het verhaal op het mobieltje bekijken en beluisteren.

Op Nationale Monumentendag vlaggetjes in de wieken en weer lekker veel bezoekers gehad. Was een verademing en gezellig om ons verhaal over de molen en het meel te doen. Lekker gratis pan-

nenkoekjes proeven voor jong en oud. Op monumentendag in september hebben we veel bezoekers gehad en veel kunnen vertellen over de molen en het ambacht korenmolenaar. Gedurende het jaar hebben we diverse rondleidingen gegeven aan o.a. een groep Amerikanen, Fransen en leden van de universiteit Leiden.

Onze snertmiddag/avond kon eindelijk weer in november doorgaan. Onder het genot van de door Jokelien “eigen gemaakte” snert, roggebread met spek en een drankje was het gezellig druk. Weer helemaal bij gepraat.

Ons “meelkassie” van de winkel staat nu op wieltjes, zodat we het naar voren kunnen rijden naar de ingang met de parasol ervoor. Trekt

veel kopers, want men ziet onze producten duidelijker staan vanaf de weg.

Tijdelijk maken we onze Lemairemeel met de kleine buil (zeefmachine) in de molen "de Hoop" in Loenen, totdat we onze eigen buil hebben. Scheelt veel tijd (zie projecten).

In November gestart met de voorbereidingen van de molen-kerstcake pakketten. Eind november en begin december hebben we totaal 282 pakketten gemaakt en in december uitgeleverd. Was echt een top jaar. Het blijkt een leuk cadeau te zijn om weg te geven aan familie, vrienden of anderen. Houden we erin.

Het jaar hebben we afgesloten met de feestelijke verlichting aan het stellinghek en de schijnwerpers van de molen aan. Tenslotte verstuurden we kerstkaarten naar de vrienden van de molen.

Kerstpaketten - nog ???

Projecten

Nieuwe motor

Installatie motor:

Ze zeggen wel eens van uitstel komt afstel. Vorig jaar stond de installatie van de nieuwe elektra-motor voor het maalkoppel op het programma. Helaas door andere werkzaamheden is er toen niets van gekomen. Echter, dit jaar hebben we ons de opdracht gegeven dat het moet gebeuren. Ten eerste, de nieuwe motor is veel zuiniger in gebruik, wat kosten bespaart aan elektra. Ten tweede, kleiner in omvang en sterker. De nieuwe bevestigingsbeugels liggen al klaar, dus even de schouders er onder zetten.

Buil (zeefmachine):

Momenteel maken we ons succesvolle Lemairemeel met de handzeef, wat zeer tijdrovend is. Dit jaar willen we een nieuwe buil-machine (klein formaat) aanschaffen voor het maken van Lemairemeel. Het voorwerk is al gebeurd, alleen nog aanschaffen. De plek is al bepaald,

vlak naast het motor-maalkoppel op de steenzolder in de molen. Alleen nog ruimte maken en opruimen.

Molen in bedrijf

Gelukkig dit jaar weer normaal kunnen functioneren op de zaterdagen. Geen corona meer, die ons de voet dwars kon zetten. Totaal zijn we 54 dagen op de molen geweest. Gesplitst in 52 maaldagen met totaal 343 uren, wat een gemiddelde van 6,6 uur per dag is. Voor het klussen 2 dagen met totaal 10 uur, wat gemiddeld 5 uur per dag is. Het aantal omwentelingen was ongeveer 64.226, wat ± 1235 per zaterdag was. Het aantal bezoekers was ruim 900. Gelukkig weer veel over de molen en het ambacht aan de bezoekers kunnen vertellen. De "door-de-weekse" klusdagen benutten we om werkzaamheden te doen, waar we op de zaterdagen niet aan toekomen of kunnen doen. Op deze dagen ontvangen we tevens goederen en kunnen we malen als het nodig is.

De maal-productie was 7.305 kg. graan (diverse soorten). Voor ons zelf - 325 kg, voor de korenmolen in Weesp - 6.980 kg. Daarnaast hebben we 1.555 kg soorten bloem gemaakt; Lemaire meel - 195 kg voor ons zelf en gerstebloem - 1.360 kg. voor Weesp.

We werken nog steeds samen met Korenmolen "De Vriendschap" in Weesp en zij zijn nog steeds heel gelukkig met ons, dat we ze kunnen ondersteunen. Voor ons heel prettig. Op deze manier blijft de molen goed in bedrijf. We leveren meel aan De Nederlanden en Pannenkoekenrestaurant Hendrik in Vreeland. De Nederlanden maakt hiervan zijn eigen brood, wat zeer gewaardeerd wordt en van hoge kwaliteit is. Het Pannenkoekenhuis maakt van ons witte pannenkoekenmeel de echte ambachtelijke pannenkoeken.

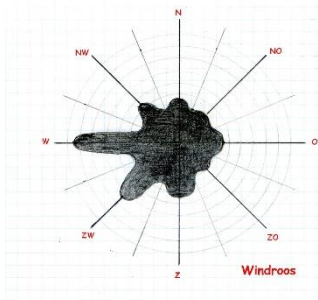
Het weer:

Het weer is altijd interessant. Hoe zal het zich ontwikkelen. Als de molenaar naar de molen gaat, heeft hij al informatie verzameld over

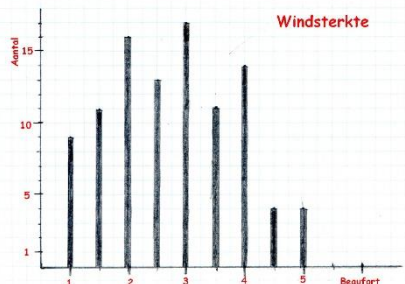
Even aandenken

het te verwachten weer rond de molen. Door regelmatig naar buiten te gaan en naar de wolken te kijken en het gedrag van de wind te observeren, weet je wat er gaat gebeuren en of het klopt met je verwachting. Altijd fascinerend om met het weer bezig te zijn. Een molen heeft wind nodig om te kunnen functioneren. Is er geen of te weinig wind om de molen te laten draaien, wordt het meestal klussen. Dit jaar waren dat 10 zaterdagen. Dat het klimaat aan het veranderen is, merken we duidelijk aan de winter en de zomer. Kou hebben we haast niet gehad maar hoge temperaturen in de zomer, ja zeker. In januari was de laagste temperatuur 3°C en in december -1°C. In augustus hebben we de hoogste temperatuur gemeten, nl. 33,5°C, als maximum voor 2022. Qua bewolking hadden we veelal onbewolkt tot half bewolkt met een zonnig karakter.

Zwaar bewolkt tot volledig bewolkt, in iets mindere mate, maar was ook regelmatig van de partij. Om de waargenomen windrichtingen aanschouwelijk te maken, geeft de windroos een duidelijk beeld. De windroos grafiek laat duidelijk zien dat de W-wind de meest voorkomende was, gevolg door de ZW-wind. De Z-wind en NW-wind zijn goede tweede en de rest is

gelijkmatig verdeeld, maar aanmerkelijk in de minderheid. De windsterkte grafiek laat zien, dat de sterkte over het algemeen tussen 2 tot 4 beaufort was. Om goed te kunnen malen, is minimaal 3 beaufort nodig. Bij een windsterkte van 1,5 tot 3 beaufort kunnen we "voor de prins" draaien (niets in bedrijf). Een windkracht van 3 t/m 5 zijn mooie maalwinden.

Zeilvoering:

De meest voorkomende zeilvoering was 4 volle zeilen op de wieken bij een wind van 3 tot 3,5 beaufort (malen). Was de windsterkte hoger dan 4 beaufort, dan waren 4 halve zeilen genoeg om goed te kunnen malen. In de situatie "niet malen", dat noemen we voor "de prins-draaien" (geen maalwerktuigen inwerking) varieerde de zeilvoering

van 4 leeg (geen zeilen op de wieken bij een windsterkte van 4 Beaufort of hoger) tot 4 volle zeilen op de wieken (windsterkte minder dan 3,5 Beaufort). De windsterkte is hier de bepalende factor, welke zeilvoering gekozen wordt afhankelijk of er wel of gemalen wordt.

Onderhoud

Op de molen is altijd wel wat te doen, is het niet malen, dan zijn er altijd wel klussen te doen, zoals de standaard onderhoudswerkzaamheden of reparaties, te weten:

- Regelmatig terug kerende activiteiten zijn:
 - het schoon maken van het maalkoppel. Ombouw verwijderen en schoon maken met borstel en stofzuiger. Daarna het geheel weer in elkaar zetten. Het zelfde geldt voor het motor-maalkoppel en de buil (zeef voor de bloem).
 - Smeren van de draaiende delen in de molen volgens het smeerschema met de juiste smeermiddelen.
 - Regelmatig nieuwe mottenvangers ophangen.
 - Kammen wassen van spoorwiel en bovenwiel. Nieuw bijenwas op de houten kammen aanbrengen.
- Bliksemafleider kabels controleren op kabelbreuk bij aansluitpunten en corrosie vorming, wat de overgangsweerstand verhoogd.
- Nieuw glas in raam achter keuv lens. Raam zit boven in de kap achter.
- Wiggen en moeren van het gafelwiel vastgezet.
- 5 nieuwe kammen gemaakt voor het motor-maalkoppel. Waren loskomen en afgebroken. Vet in stauverpotjes gedaan voor het smeren van de bolspil.
- Een paar kammen in het bovenwiel vastgezet. Hadden ruimte gekregen en zijn met een reepje linnen en nieuwe wiggen vastgezet.
- Oude plank (onderste) van de ZW-weeg, vervangen door een nieuwe. De oude was in slechte staat.

Speling tap met neuten

- Deur aan de zuidkant gerepareerd en geschilderd. De deur bestaat uit twee delen en moest nodig eens onderhanden worden genomen.
- Schilderen van de ZO-, Z-, ZW- en W-weeg. Schuren, in de grondverf en aflakken.
- Schoon maken N- en NW weeg. Was behoorlijk smerig.
- Twee zeilen gerepareerd.
- Veer van de remklep in de busselneus gerepareerd. Was afgebroken bij het bevestigingssoog. Nieuw oog gemaakt en “klaar is kees”.
- Lagering van de koningspil aan de bovenkant voorzien van nieuwe tapwiggens. De tap had teveel speling, waardoor de koningspil tijdens draaien aan het bonken en schudden was.

Er zullen namen voorkomen die u niets zeggen. Schroom niet de molen te bezoeken en vragen staat vrij. De molenaars zullen u alles vertellen en uitleggen.

Veer - remklep

Financiën

In 2022 was de grootste uitgave voor de restauratie van de bovenschijf door molenmaker Verbij. Daarnaast zijn er de gebruikelijke kosten, die te maken hebben met klein onderhoud door de molenaars. We hebben het plan om een buil aan te schaffen voor het maken van Lemaire-meel (zie plannen voor 2023).

Het malen voor de Vriendschap in Weesp, de verkoop van de molenproducten aan particulieren en de bijdrage van de Vrienden van de Molen leveren inkomsten op voor de Stichting, waardoor de wensen van de molenaars vervuld kunnen worden.

Molenbiotoop *(Inrichting en bescherming van de molenomgeving)*

De gehele omgeving van de molen noemen we de biotoop. Is altijd een spanningsveld tussen de molen en de omgeving. De molenaar heeft liever geen hoge objecten bij de molen, die wind belemmerend zijn, terwijl bewoners bomen mooi vinden in hun omgeving. Een ingebouwde molen wordt statisch en vervalt langzaam tot een ruïne

(rust roest). **Bomen blijven groeien en kunnen soms gevaarlijke situaties voortbrengen voor de windvang van de molen. Het de ZO-, Z-, ZW- W- en NW hoek blijft onze aandacht houden.**

Vrienden/sponsors

Door de jaarlijkse bijdrage kunnen er extra dingen gedaan worden door de molenaars. De bestaande vrienden dragen jaarlijks hun steentje bij. Een draaiende molen is een aanwinst voor de omgeving en het dorp. De eigenaar zorgt dat de molen er is en onderhouden wordt. De Stichting Korenmolen de Ruiter en de vrijwillige molenaars zorgen ervoor dat hij kan blijven draaien en malen. We kijken uit naar uw **jaarlijkse bijdrage** van minimaal **€25,00** voor 2023 op de rekening van Stichting “Molen de Ruiter”, Vreeland, **NL84 RABO 0370 6029 51 (RABO Bank)**. Er worden geen acceptgiro’s verstuurd, i.v.m. de kosten. Mocht u dit reeds hebben overgemaakt dan zijn we u hiervoor erkentelijk. Is het u ontschoten, dan hopen we de *jaarlijkse bijdrage* tegemoet te zien op genoemde rekening. *Ook uw hulp blijft hard nodig, om samen met de eigenaren en de molenaars de dorpskorenmolen in stand te houden. We kunnen nog steeds nieuwe vrienden gebruiken.* Misschien weet u iemand (kennis, burens, familie of andere) die de molen een warm hart toedraagt en vriend wil worden. Kijk op onze website: www.korenmolenderuiter.nl voor meer informatie. *Schroom niet om ze bij ons aan te melden of wijs ze de weg naar de molen. We schrijven ze graag in als nieuwe vriend, of neem contact op per e-mail: **info@korenmolenderuiter.nl**.* Als blijk van waardering ontvangt een nieuwe molenvriend een welkomstgeschenk.

Plannen 2023

Plannen hebben we genoeg. Door andere drukke werkzaamheden zijn we niet toegekomen de nieuwe motor voor het motormaalkoppel te installeren. Het plan is, om het dit jaar te gaan doen. Door isolatie werkzaamheden aan het dak van het woonhuis moet de stelling in z’n geheel gedemonteerd worden. Mooie gelegenheid om de slechte delen te vervangen. Is een flinke klus voor de molenaars (slopen stelling) en de molenmaker (opbouwen stelling). Ook het vervangen van de lunzen in het bovenwiel is nog niet klaar en moet weer

opgepakt worden. Is een lastige klus en vergt veel tijd en energie. Momenteel wordt het Lemaire-meel met een handzeef gemaakt en kost veel tijd. We gaan dit jaar een kleine buil-machine aanschaffen, waarmee we machinaal Lemaire-meel kunnen maken. Scheelt bergen werk, wat we weer aan onderhoud kunnen besteden, b.v. schilderwerk.

Opleiding molenaars

Ton heeft in 2022 het officiële examen van de Hollandsche Molen succesvol afgesloten en is nu molenaar. Weer een molenaar er bij. Daarnaast hebben we Theo, Lisa, Rene en Ruben als MIO's (Molenaar In Opleiding) op de molen. Het aantal MIO's op de molen is zo hoog, omdat een aantal molens in het Utrechtse stil gezet zijn (roede-breuk risico) en vervangende plaatsers voor de getroffen MIO's is gezocht. Uiteraard hebben we onze hulp aangeboden om de opleiding voor deze “molenaars in dop” niet te vertragen.

Slot

Door tijd gebrek is Robert-Jan gestopt als molenaar op de molen. Ton draait momenteel mee op de Ruiter om te kijken of het bevalt. We hebben ook een nieuwe vrijwilligster voor het winkeltje, n.l. Jos. Zij behartigd alles wat met het winkeltje te maken heeft, o.a. klanten helpen. Welkom. Onze doelstelling is nog steeds om het historisch monument in goede en werkbare conditie te houden. Uw bezoek en ondersteuning zal ons stimuleren en energie geven om vrolijk verder te gaan. We gaan er weer voor, samen met de eigenaren die de molen een warm hart toedragen en alles doen om de molen in een goede conditie te houden.

Molenaars door de tijd

De vrijwillige molenaars, Karen Walter, Nico Perdijk, Sam Visch, Erik Wabbijn, Arie Vink, Ton en vrijwilliger Jos. De eigenaren Jan en Jokelien Manten en Stichting Korenmolen de Ruiter.

En dan dit nog

Openingstijden: Zaterdag van 10:00 tot 16:00 uur.

Als de blauwe wimpel fier in de wind wappert zijn de molenaars op de molen. Op de foto de molenaars ploeg, klaar om bezoek ontvangen. Onze producten kunt u vinden in ons speciaal ingericht winkeltje op wielen bij de ingang van de molen. Lekker makkelijk. Het is mogelijk om via onze website/contact of e-mail adres van te voren de order door te geven. Deze kan dan de zaterdag daarop volgend afgehaald worden bij de molen.

Ook is het mogelijk elektronisch te betalen (pinnen). We gaan met de tijd mee. Gemak dient de mens.

Nationale Molendag 2023.

In 2023 hopen we op 13 en 14 mei dit unieke landelijke molenevenement voor de 50ste keer, waaraan zoveel mensen plezier beleven, weer op de traditionele wijze te vieren. Dit jaar bestaat De Hollandsche Molen 100 jaar, wat zeker een feestelijk karakter zal krijgen op deze dagen. Voor korenmolen “de Ruiter” is dat op zaterdag 13 Mei.

Meel haal je op de molen.

Stichting Korenmolen De Ruiter

Adres: Nigtevechtseweg 24, 3633 XT Vreeland

IBAN: **NL84 RABO 0370 6029 51**

t.n.v. Stichting Molen De Ruiter.

(Let op nieuw Rekeningnummer).

Website: www.korenmolenderuiter.nl

Emailadres: info@korenmolenderuiter.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/korenmolenderuiter/>